Ч. 268 Четвер 28 падолиста (10 грудня) 1896. Рік VI

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Всячина політична.

(Процес ізза тоасту царя. — Сензацийне розпорядженє грецкого короля. — Тайні угоди з Росиєю.)

Сензацийний процес в Берлині ізза тоасту царя в Берлині вже закінчив ся, але закінчив ся, можна би сказати з додатком „Дальше буде“, бо арештовано комісаря поліциї Тавша, котрий в хвили свого арештованя мав на пальцях перстені від князя Уельского і царя — доказ, що арештований тішив ся довірєм навіть в найвисших кругах. Процес сей кинув дуже погане сьвітло на відносини в Німеччині і показав, якими дорогами ходить иноді не така сама політика, як радше ті, що конче хотять з неї користати на свій власний рахунок і роблять єї. Вся праса европейска присьвячує тепер сему процесови свої погляди, то-ж не від річи буде подати тут хоч деякі важнїйші моменти з него.

Перед судом ставали обжаловані: журналїст Генрих Лєкерть уроджений 1876 р., до 1893 р. ученик французскої ґімназиї, відтак пів року купець, а пізнїйше журналїст; журналїст Кароль Ліцов, ур. 1856 р., давнїйше офіцир, з жінкою розведений; редактор др. Альфред Плец ур. 1860 р.; редактор Юр. Берґер ур. 1854 р.; справоздавець Оскар Фельмер, ур. 1861, підофіцир і купець Бруно Лєкерт ур. 1852 р. Двох перших обжаловувала прокураторія о обиду через публичну клевету, а прочих о публичну обиду через публичне ширенє злої поголоски.

Перша точка обжалованя відносила ся до клеветливої обиди старшого маршалка двору гр. Айленбурґа, а річ була така: Підчас ґалевого обіду дня 5 вересня с. р. в часі гостини царя у Вроцлаві відповів цар на тоаст німецкого цїсаря по французски: Можу завірити, Ваше Величество, що мене одушевляють такі самі традицийні чувства, як Ваше Величество, (que Votre Majesté!) Телеґрафічне бюро Вольфа передало послїдні слова инакше: que Mon Père (як мого батька). Бюро Вольфа спростувало опісля ту похибку, котру мав зробити якийсь справоздавець Ґраль. Ґазети почали опісля розбирати на всї боки тоаст царя. Нараз дня 28 вересня появила ся в ґазеті Die Welt am Montag (редактор, обжалований др. Плец) статия, в котрій між иншим було сказано: „Показує ся — як нам то доносять з добре поінформованої сторони — що та перша вість о тоасті царя, вийшла з одної в послїдних часах так часто згадуваної неодвічальної сторони „побічного правительства“ і єї подиктовано репрезентантови півурядового дрота (себ-то бюру Вольфа). Наш довірочний чоловік каже, що виновником сеї „акциї“ есть високий урядник цїсарского двору, котрого імя — хоч і другі єго носять — стало вже кілька разів голосним а недавно тому перед упадком Капрівіого. Наш чоловік довірочний каже, що то впливи анґлїйскі спонукали папа ґрафа в певних добре видних цїлях, пустити в сьвіт відповідь царя так, як єї пущено. Коли-б так дїйстно було, то певно маючи на оці давнїйші події, не можна би заперечити, що істнує якесь до певних цїлий (ad hoc) або й постійне побічне правительство.“

Вже із сего видко, в який спосіб обжаловані заводили інтриґу, а процес показав дальше, що в сїй інтризї грали бодай чи не головну коли не виключно ролю деякі урядники поліцийні, котрим було повірено слїдити за рухами політичними. Найбільшу ролю грав однакож арештований комісар Тавш, великий прихильник кн. Бісмарка, котрий їздив всюди з німецким цїсарем і уживав своїх впливів, щоби інтриґувати против міністрів. Процес єго виведе на верх мабуть ще цікавійші факти, бо кажуть загально, що він має ще трох спільників.

* * *

Оногди наспіла з Атин слїдуюча телеґрама: Велику сензацию викликало тут посланиє короля, вислане до президента кабінету і оголошене в дневнику урядовім. В посланию тім повідомляє король, що уважає за річ конче потрібну заложити постійний табор войсковий, в котрім армія буде виключно вправляти ся в штуці военній і в тій цїли мають бути покликані резерви, щоби утворити корпус в силї 12.000 людий. Окрема комісия, зложена з висших офіцирів, а установлена спеціяльно в сїй цїли, має вибрати карабін для грецкої армії. — Вість дїйстно сензацийна! Політики, що знають ся близше на межинародних відносинах, кажуть, що в тім розпорядженю грецкого короля нема нічого застрашаючого, що не заносить ся на нїяку війну а розходить ся лиш о реформу в грецкій армії. Ну, безперечно, о реформу; але від чого армія і на що їй реформи? Що на війну не заносить ся в сїй хвили, то річ певна; але яка будучність?

* * *

До звістної вісти о тайній угоді межи Німеччиною а Росиєю приходить тепер нова. Бісмарківскі ґазети німецкі доносять, що така сама угода есть від 1892 р. і межи Італїєю а Росиєю. Італїя мала забезпечити Росиї неутральність на Середземнім мори, а Росия Італїї ненарушимість держави на случай єї війни з Франциєю.

СЛАВА.

(Оповіданє з анґлійского — Уйда).

(Конець).

II.

Всхід сонця застав Християна Вінтера в такім самім сидячім положеню, в якім єго вечером лишила Лілї. Він цїлком не клав ся; але сидячи погрузив ся в свої мисли. Він думав, як єму пережити той довгий, безконечний день в голодї і холодї. Він захотїв ще раз піти на другий конець міста вишукати собі роботу. Нерішучими кроками направив ся в долину Таля до Марієнпляцу, де жили ріжні видавцї, котрі часто давали єму роботу для ілюстрованих журналів і книг. Місто ще спало, лиш тут і там показували ся зрідка торговцї і книги. Нараз він побачив перед собою купку людий, що виходили з улицї Вільгельмштрасе з деревяними ношами в руках. Коли молоді люди переходили попри него, він нараз побачив на ношах раненого Бертольда. Яку минуту постояв старець в зачудованю. Єму нераз лучало ся стрічати ся з людьми дуже бідними, але він все був глухий і нїмий на їх нещастє, теперже пригадав собі веселе личко Лілї і він мимохіть пішов вслїд за ними.

— Бідна дитина — подумав він собі.

Мешканє Бертольда було на Берґґасе в старім напів розваленім домі.

— Тяжко ранений? — спитав коло дверий дому. Єму відповіли, що нема нїякої надії на виздоровленє молодого чоловіка. Старець війшов в компату Бертольда і сів на єго ліжку дожидаючи лїкаря. Єму не жаль було того молодого чоловіка, а дївчини. Доктор оглянувши недужого похитав головою, шабля ушкодила голову. Можна було побоювати ся, що коли він не умре зараз, то перележить довгий час в горячці, бо проявило ся запаленє мозку і майже не було надії на ратунок.

Заходити ся коло недужого не було кому: товариші не хотїли, родина була далеко, сусїди заняті роботою.

— Я лишу ся тут коло него — сказав Вінтер. — Лілї не буде знати о тім — подумав він.

Старець післав зараз за вітцем Лілї і просив, аби він сказав дочцї, що Бертольд від'їхав до свояків, а він, Вінтер, виїхав до Зальцбурґа за роботою. Між тим Бертольд лежав нерухомо, не знаючи, що коло него дїє ся. Всї єго мрії, на котрих він опирав свою будучність розбили ся в пух, задяки тій бійцї.

Не богато було заходів коло недужого, треба було лише наглядати і вливати єму що дві годпни бульон в рот та прикладати лїд до голови. Очи Бертольда або замикали ся, або неподвижно дивили ся в яку небудь точку.

— Нема в них нїякого житя — прошептав і поставивши лямпу на стіл, насупив ся. Моделї Бертольда гнївали єго. В них не було натхнїня; рисунки — прегарні, пропорция і перспектива — величаві, але на тім і кінчила ся вся їх вартість — то були рисунки звичайного спосібного ученика.

— Лїпше було би тобі умерти — погадав старець. — Я нїколи не заходив би тебе,колиб не жалував нещастної дївчини. Нїколи не одержиш нагороди за твою роботу!

Минуло дві доби. Стан недужого не змінив ся. Треба було надїяти ся або смерти, або божевільности. Між тим артистичний дух Вінтера не міг знести рисунків Бертольда. Він довго хитав ся, вкінцї взяв ся за роботу. За цїле своє житє не міг вилити всього свого творчого духа на полотно. Нїколи не був такий богатий в гадки як тепер. Всї сили єго творчости виявили ся в нїм і він день за днем, ніч за ночию працював над своїми малюнками, заходячись коло недужого, та приготовлював роботу на конкурс. За два тижднї зробив старець більше як Бертольд за цїлий рік. Вималював шість фресків природної величини і надав їм таке житє, як то може лише визначний талант.

Пятнайцятого дня він пригляді́в ся своїм творам і був ними цїлком вдоволений. В них було всьо єго житє! Усьмішка торжества перебігла по лици старця.

— Чи-ж я ограблю то хлопчища, коли він лежить умираючий? — подумав собі Він-

Новинки.

Львів дня 9-го грудня 1896.

— **Поправчі кольонії рільничі.** Сойм краєвий ухвалив на засіданю дня 5-го лютого 1894 р. завести в Галичині рільничі поправчі кольонії для молодих переступників та поручив краєвому Видїлови поробити відповідні кроки в тій цїли. Для всестороннього оцїненя проекту таких кольоній, котрий має бути предложений Міністерству внутрішних справ для одержаня державної підмоги, треба табелярично з'уставленя всїх засуджених галицкими судами переступників в віцї від 10 до 18 лїт за час послїдного трилїтя. Після порученя Міністерства внутрішних справ мають всї староства з цїлого краю, а також дирекциї поліциї у Львові і Кракові предложити ті табелї до кінця місяця грудня с. р.

— **Против ґімнастики в школах** виступив на остатнім засїданю віденьских лїкарів др. Вум. Він зганив заведене обовязкової ґімнастики по школах, котра не то що не усуває, як загально думають, втомленя центральної системи нервової, але ще побільшає его. Усуває его лиш відповідний фізичний і моральний випочинок. Ґімнастика повинна бути надоложенем уємних результатів перетяженя наукою, а є лиш дальшою працею, неначе умисно в тій цїли придуманою, щоби здоровле молодежи ще сильнїйше підкопати. З д-ром Бумом згодили ся майже всї зібрані на засїданю лїкарі. Що-ж на се скажуть тепер другі лїкарі і педаґоґи?

— **Самоубийство.** Вчерашної ночи около 11-ої години відобрав собі житє, виниввши карболевої кислоти, молодий 25-лїтний стражник пожаровий у Львові, Петро Яворский. Самоубийства допустив ся на стражници в ратуши і в кілька хвиль по випитю отруї вже не жив. Причина самоубийства не звістна.

— **Пригода на зелїзници.** Підчас в'їзду поїзду ч. 2253 дня 6-го с. м. до стациї Зашків, зелїзниції льокальної Львів-Белзець, вискочили з шин, по причинї злого уставленя зворотници, три вози враз з машиною. Випадок сей був причиною опізненя поїзду в 6 годин. З подорожних анї зі служби зелїзничої нїхто не дізнав ушкодженя.

— **Нова фабрика.** В Бруховичах під Львовом має бути основана велика фабрика перкалїв. Розширене скромного доси текстильного промислу в Галичинї має велику вагу, тим більше, що в иншім краю розходить ся дуже перкаль і уживане его ширить ся. Доси виробляють в Галичинї лише в Андрихові перкаль на трохи більшу скалю.

— **Дифтерия і скарлятина** лютить ся епідемічно в Станиславові і забирає богато жертв.

— **Страшна теща.** Вчера рано зголосив ся на поліцийній інспекциї у Львові експрес Давид С. і зажадав помочи проти власної тещі Сари С., що напала его дім з криком і лайкою, жадаючи від него постелї доньки. На місце „катастрофи" вислано одного поліцияцнта, щоби втихомирив страшну тещу.

— **Епідемічний тиф** ширить ся в Полї щораз то грізнїйше. Войскові власти зарядили відповідні средства осторожности, між иншим обмежено час, в котрім морякам вільно виходити на місто, наказано їм пити лиш переварену воду і т. п. Доси померло звиш 50 моряків.

— **За підпал і крадіж** ставав у середу перед черновецким судом присяжних Фолка Кожокар з Кіцманя. Він вкрав в жовтни с. р. Іванови Павлюкови хустку, в котрій були завинені 98 кр., а Костеви Зучканови вкрав кожух вартости 10 зр. з его помешканя. Аби за одержані побої пімстити ся, він вкінци ще й підпалив хату Зучкана, котра згоріла до тла. Кожокар признав ся до вини, а суд засудив его на шість лїт тяжкої вязниції.

— **Крадіж.** У п. Кароля Відемана ц. к. ротмістра і почтмайстра у Витковї новім, украдено в ночи з 4-го на 5-го с. м. пару коний зі звичайною упряжию і чорними ремінними шорами та малі почтові санки зі скринкою на листи, всьо вартости 350 зр. Кінь гнїдий зі звіздкою на чолї і з задною лївою ногою коло копита білою. Числив 10 лїт, а 10-лїтна кобила була так само гнїда. Хто би ті конї де бачив, нехай повідомить про се властителя.

— **Спростоване.** В числї 253-ім „Народної Часописи" в поміщеній там відозві товариства „Рада хлопска" зайшла похибка в іменах членів основателїв, именно має там бути не Николай Ричковский, а Николай Дичковский, господар з Заздрости, та не Іван Гаматїй, а Іван Гарматїй сьвященик з Настасова. — Рівночасно простуємо також, що під подяками, уміщеними в ч. 262 і 263-тім нашої часописи має бути підпис не Сендобецкий, а Лендобецкий, учитель з Крехові.

— **Про еміґрацийні практики** пише черновецка „Буковина": Відколи в Галичинї повстав еміґрацийний рух, шукають за его причинами. Ріжні люди ріжно говорять про ті причини; однак всї они годять ся в тім, що безсовістні аґенти вихісновують невідрадне положене наших селян для своїх спекуляций. В Галичинї селяни вже осторожнїйші супротив таких аґентів, бо они вже знають, кілько то людий марно втратило свій маєток, послухавши намов аґентів. У нас на Буковинї люди лиш недавно почули про се, і тому вірять у всякі байки, які чують про незнані краї. Хоч ми дуже часто навчали нарід, щоби не пускав ся в небезпечну дорогу, то ми таки певні, що богато селянам тих казок не вибили з голови. На впертість і глупоту ми не маємо лїку і раді неразі мусимо придивляти ся тим обявам без участи. Однак для осторогу сим разом подаємо ще один факт: Селянин Стефан Гандабуряк з Дубівців, кіцманьского повіту, написав до дра Олеськова у Львові лист, в котрім заявляє, що він радо би поїхав з цїлою родиною до Канади, тож просить о книжку дра Олеськова про Канаду. Далї розповідає Гандабуряк в листї, що до дубовецкого війта прийшло від аґента Феліцці Саббаданї з Анкони (в Італії) заохочене, щоби люди еміґрували до Minas Geraes, де їм дадуть по 90 морґів поля і все що потрібно до господарства. Також заплатять людям їзду аж на місце, а коли-б селянам до шістьох місяців не подобало ся, то їх відвезуть безплатно на Буковину. Оттакі то байки голосять безсовістні аґенти між народом, ну а нарід мабуть всему вірить. Міжтим Minas Geraes лежить під самим рівником (екватором), де панує страшна спека і вічна убійча фебра. Якже-ж там наші люди можуть вижити? Там жадного поля для сїяня і ораня нема, отже цїла байка про дароване ґрунтів і потрібного знаряда для господарства не правдива. Там є лише плянтациї для виробу бавовни і там потрібно дешевого робітника! Тож аґенти хочуть постарати ся для своїх панів о добрий ґешефт і аґітують між нашим народом. Коли-б наш селянин хотїв відтам з тяжкої неволї втїкати, то его певно не пустять, а готові ще застрілити і то буде та „фрайкарта" до Буковини! Не знаємо, чи такої „фрайкарти" хоче Гандабуряк і инші.

— **Шайка фальшівників банкнотів.** З Самбора пишуть: В початках сего року появила ся в карпатских горах в Стрийщинї, Скільщинї і Самбірщинї тьма підроблених десяток. По селах, містах і місточках від лютого на кождім торзї діставав котрийсь з селян за продану худобу фальшиві гроші. Галицке слїдство збігло ся рівночасно зі слїдством судових властий угорских, а оба разом викрили численну шайку

тер. — Чи я маю закінчити своє житє побідою, котра була би відразу і пониженем?

На другий день минав речинець подаваня на курс моделїв. Вінтер сїв на ліжко Бертольда, що зледно ще не оказував признаків житя; завтрішний день мав перейти без участи молодця, що в повній силї і в цьвітї розвитку був тепер нїчим.

III.

В комнатї недужого всьо було тихо; міский гамір слабо доносив ся до поду. Нараз хтось постучав ся у двері. Війшов отець Лїлї.

— Що з недужим? — спитав осторожно.

— Як було! — відповів Вінтер.

— Ах, Боже мій! Моя Лїлї все гадає, що Бертольд у матери, але з кождим днем непокоїть ся все більше і більше. Чи не були би ви такі добрі відіслати замість Бертольда его моделї?

— Добре, я пішлю....

— Слава Богу! Скажу дочцї, що его приятелї відішлють всьо в порядку. Як настане переміна в его недузї, то зараз повідомить мене. — Прощайте!

— Прощайте!

Тяжкі кроки відходячого вітця Лїлї роздали ся на сходах. Вінтер лишив ся сам. Коли засвитало, він ще стояв перед своїми рисунками, вдивляв ся і любував ся ними. Покуса попробовати послїдний раз свого щастя була дуже сильна. — Він покликав двигарів і позначивши моделї свої і Бертольда осібними знаками, велїв нести їх до музея Максимілїяна, де мала відбути ся оцїнка присланих рисунків.

На другий день Бертольд мав сильну горячку; по безпамяти наступило запалене мозку. Хирурґ сказав, що може бути, завдяки своїй молодости, Бертольд може виздоровіти, хоч дуже на то надїяти ся не треба. Коли серед горячки приходили хвилї притомности і молодець дивив ся неспокійно на старця, то Вінтер клав єму руку на голову і говорив:

— Не турбуй ся, дістанеш певно нагороду, твої рисунки післані!

Ті слова все дїлали усиряючо на розгорячений мозок молодця.

Десять днів були моделї в окремій комнатї, де розглядали їх судиї, назначені з товариства красних штук. Десятого дня мав бути обявлений вислїд оцїнки і салю отворено для посторонної публики. В ночи післано з музея письмо до Бертольда. Вінтер взяв письмо з якоюсь дивною усьміхкою. Він лише поглянув на куверту з королївским гербом, знав вже що в нім містить ся.

— Студент Бертольд Ляндзе недужий — сказав Вінтер. — Але я его приятель і ви можете сьміло віддати менї письмо.

— Вам? А він бідний навіть не буде знати о щастю, що его дожидає! — скрикнув післанець з співчутєм.

— Можете бути спокійні; він буде знати, як лише виздоровіє — відповів спокійно старець і покликав хлопчика, що бавив ся на сходах.

— Біжи чим скорше до воріт Ізари і скажи Лїлї і еї вітцеви, що Бертольд одержав нагороду.

Хлопець скоро побіг, підкидаючи шапкою з утїхи, що один з льокаторів его матери став таким великим чоловіком, що сам король посилає до него письма.

Бертольд лежав на постели в горячцї; Вінтер підійшов до него, положив єму нїжно на голову руки і промовив:

— Успокій ся Бертольде, ти одержав нагороду! — Проблеск притомности проявив ся в потахлих і блудних очах недужого; его розстроєний мозок похопив значінє тих слів і здавало ся силивсь порозуміти їх. Уста молодця отворили ся.

— Одержав! — шепнув і впялив свої очи в якусь точку.

— Ти побідив! — повторив Вінтер.

Молодець глубоко зітхнув, голова упала на подушку і легка усьмішка заграла на его лици.

Скоро прийшов хірурґ і застав его сплячого.

— Можу вийти на пів години, а при недужім нехай лишить ся служниця? — спитав Вінтер. — Він здаєть ся живий.

— Можете іти з Богом — віповів хірурґ. — Він справдї виздоровіє скоро.

Старець пішов до музея Максимілїяна. День був прегарний. На улицях видко було великий рух. Товпи народу ішли до музея.

— Моделї для воріт Тангайзера вже вибрані! Прегарні! — говорили перехожі.

Нїхто не звертав уваги на бідного старця, дїйстного героя того торжественного дня. На сходах і в коридорах музея було також множество народу і у всїх на устах було лише імя Бертольда Ляндзе.

Він родом Баварець! Другий Кавльбах — говорили деякі півголосом. І шепотом розходила ся з уст до уст вість, що артист смертельно ранений і есть в безпритомнім станї, та що може бути нїколи не дізнає ся о своїм триюмфі.

— Боже мій, Боже! Такий молодий чоловік, а вже так прославив ся в цїлім краю! — скрикнула якась женщина, коли попри неї переходив Християн Вінтер. Старець усьміхнув ся, такою самою дивною усьмішкою, з якою стрітив післанця в мешканю Бертольда. Він пішов в слїд за товпою, котра сунула его зі всїх сторін до салї, де були виставлені моделї

жидів, котрі на Угорщинї підробляли десятки і пускали їх в обіг в Галичинї. Від марта вів слїдство самбірский суд в своїм власнім окрузї, а крім того в сяніцкім, перемиськім, станїславівскім і львівскім та викрив 300 фальшивих десяток і виловив 16 фальшівник, котрі пускали в обіг фальсифікати. Рівночасно викрила угорска жандармерия фабрику тих гроший, з прасою, друками, фарбами і взагалї з усїм, що належить до підроблюваня банкнотів. З 16 зловлених посаджено вісьмох на лаві обжалованих. Розправа розпочала ся в Самборі в суботу і триває кождого дня до півночи. Обжаловані походять з самбірского судового округа і суть торговцями худоби та по більшій части коршмарями. Називають ся: Сімхе і Мошко Горни, Шая Ґрайф, Анчель і Юда Шульци, Ельо Флек, Шмуль Шіндлер і Йосель Кляйн. Головою їх був Сімхе Горн. Попри нїм був в тій шайцї визначною особою і Ельо Флек. Єго прихопив в Моотисках на ярмарку селянин Василь Погорецкий, як він хотів єму платити фальшивими десятками за купленого коня. Розправа потреває десять днїв. Розголос справи великий, бо деякі з обжалованих мешкали аж під Львовом і Перемишлем.

— Примха американьского мілїонера. До Калїфорнії з'їздить ся тепер множество подорожних, щоби любувати ся дуже гарним і незвичайним домом, що цїлий виложений мушлями перлової матицї. Той дім, власність одного американьского мілїонера, коштував величезні суми, бо навіть найменша мушля, а єсть їх там сотки тисяч, має вартість около 20 франків. Над входовими дверми прикріплена мушля величезних розмірів, котрої промір виносить звиж 43 центиметри, а представляє она після ореченя знатоків, вартість 100 тисячий франків. Особливо гарно виглядає той дім при ясній сонїшній погоді. Тодї проміне соиця, заломлює ся в гладкім зеркалї мушель і викликує пречудну гру сьвітла, подібну до якогось чародїйного явища.

Померли: Мария з Колянковских Глїбовицка, вдова по бл. п. о. І. Глїбовицкім, пароху, в Грабівцї, дня 1 с. м. в Станїславові, в 77-ім роцї житя. — Любов з Потучків Черлюнчакевичева, жінка сьвященика в Маковиску, ярославского повіта, дня 2 с. м.

Штука, наука і лїтература.

— **„Учителя“ ч. 23** містить: Статю про ювілей семинарий учительских; — розвідку д-ра Як. Невестюка „Гиґієна шкільного будинку і шкільної лавки“; — статейку „Там, чи тут?“ — розвідку В-а Ш-а „Убічні жерела образованя“; — відозву тов. „Днїстра“; постанови властий шкільних і конкурси.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Північно-нїмецкий рух товаровий з Галичиною і Буковиною. З днем 1 сїчня 1897 увійде в житє додаток II. до тарифи часть II. зшитка 1.

Всхідно-північно-західний австрийский звязок зелїзничий. З днем 1 сїчня 1897 увійде в житє: а) додаток VII. до тарифи часть II. зшитка 2; б) нова тарифа часть II. зшитка 1; в) і нова тарифа часть II. зшитка 6.

Полуднево-нїмецко-австрийско росийский рух граничний. З днем 1 сїчня 1897 увійде в житє для висше наведеного руху нова тарифа часть II. зшитка 2 (тарифа виїмкова для перевозу збіжа і прочих з Росиї до полудневої Нїмеччини). Рівночасно зносить ся тарифу виїмкову для збіжа в баварско-австрийско-росийскім руху граничнім з дня 1 лютого 1895 враз з додатком I.

Торг збіжевий.

Львів дня 7 грудня: Пшениця 7·35 до 7·60 зр.; жито 6·— до 6·10; ячмінь броварний 6·— до 6·75; ячмінь пашний 5·25 до 5·75 овес 5·60 до 5·75; ріпак 10·— до 11·50; горох 5·— до 9·—; вика —·— до —·—; насїнє льняне —·— до —·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 4·25 до 4·75 гречка —·— до —·—; конюшина червона галицка 45·— до 50·—; шведска 30·— до 50·— біла 40·— до 55·—; тимотка —·— до —·— ганиж —·— до —·—; кукуруза стара 5·50 до 5·75; нова 5·50 до 5·75; хміль 35·— до 60·—.

Переписка від Редакциї.

Вп. Ол. Тїменик в Л.: Жадані числа вислали ми Вам вчера: відберіть собі на почтї. Просимо реклямувати зараз, скоро якого числа не дістанете, бо пізнїйше трудно вже дістати, позаяк більшого запасу не держить ся на складї. Жадані числа ледви ми ще роздобули і длятого так пізно Вам вислали. — **Вп. Лендобецкий в Крехові:** Обі Ваші подяки були вже в „Народ. Часописи“ і Gaz. Lwowsk. Охотно констатуємо, що Ви називаєте ся Лендобецкий а не Сендобецкий, але в помилцї була вже не наша, а Ваша вина. Імена треба завсїгди виразно і четко писати, бо редакциї годї прецї констатувати, як хто називає ся, коли підпису не може прочитати. А що дїйствно не могла прочитати Вашого підпису, маєте найлїпший доказ на то, що Ви і в Gaz. Lwowsk. фіґуруєте на підписї яко Сендобецкий, хоч там Вашими подяками займала ся і окрема редакция і складала окрема друкарня, таки з Вашого оріґіналу. Поміщати чиїсь подяки безплатно, перекладати їх самому, доносити коли і де були поміщені, шукати або розвідувати ще в другій ґазетї, а відтак ще й не з власної вини писати спростованє, то — як думаєте? — чи не за богато клопоту? А впрочім чи то подякував Сендобецкий чи Лендобецкий, то на одно вийде; дотичні особи здогадають ся і цїль буде осягнена. З обіцянки з подякою резиґнуємо, бо маємо аж надто материялу; коби лиш було де поміщати.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Константинополь 9 грудня. Екуменьский патріярх старав ся о то, щоби поліцийно заборонено посьвященя румуньскої каплицї. Посьвященє відбуло ся тимчасом тихо ще 3 с. м. Патріярх жадав також арештованя румуньского митрополита Антимоса, але єго не арештовано доси.

Софія 9 грудня. Опозиция в собранию має тепер 15 членів; давнїйше мала 50 на 150 послів.

Букарешт 9 грудня. Ґенерал Берендей іменований мінїстром війни.

Мадрид 9 грудня. Арештовані в Кавіте (на Филипиньских островах) люди добули ся з вязниці. Войско застрілило з них 60 на улицї, а других знову арештувало. Одного вояка убито, а шістьох ранено. На острові Параґва викрито заговір. Пять заговірників розстрілено а прочих засуджено на вязницю.

Мадрид 9 грудня. Ґенерал-ґубернатор Филипиньских островів. ґен. Блянко, подав ся до димісиї.

За редакцию відповідає: Адам Кроховецкий

що дістали нагороду. І в них він, як і надіяв ся, побачив свою власну роботу. А довкола него шепотом роздавало ся імя Бертольда Ляндзе.

Він задержав ся і став глядїти так як всї на свій власний труд, вартий справдї кисти лише великого артиста. Коло него стояв якийсь пан.

— То великий твір штуки. Новий пророк появив ся посеред нас! Хто то зробив, той вже вартий сьвітової слави!

Той пан, то був великий артист Вільгельм Кавльбах. Християн Вінтер мовчав цїлий час і не видав нї одним рухом того, що дїяло ся в єго душі. То була єго робота! То була живненца сила єго житя! Але він віддав то всьо другому. На долинї широких сходів музея стояла хороша молода дївчина, блїда як полотно і здавалось була близька омлїня. Она все рвала ся на гору до салї, промощуючи собі дорогу своїми маленькими ручками. Коли побачила старця, то заплакавши, кинулась єму на груди.

— О, чи-ж то правда? Чи дїйстно? — скрикнула. Чи мого Бертольда убили, а тепер дають єму нагороду? Тепер єго покривають лаврами і славою, коли він помер. Чи то правда?

Вінтер перед усїм вивів єї з товпи.

— Твій Бертольд живий. Він був лише легко ранений, але вскорі виздоровіє цїлковито. Так, єму дали нагороду. Він побідив.

— Справдї? — шептала дївчина, ховаючи своє наполохане лице на груди старця. Скажіть цїлу всю правду, розповідете, я всьо знесу!

Вінтер глядїв на неї з сумною усьмішкою.

— Зказати тобі правду? Він буде жити і єго оголосили побідником за той труд, який ти бачила. Але слухай Лїлї добре того, що я тобі скажу. Ті рисунки, котрі ти бачила у него дома, не одержали нагороди. Ті другі, котрі тепер бачиш — то мої, але я назначив їх єго іменем. Бертольд був непритомний, а єго рана на голові може до того причинити ся, що він забуде на всьо що було. Длятого, коли виздоровіє, ти повинна єму сказати, що в горячцї він сам нарисував ті фрески, але забув на то. Ось і всьо моя дитино. По довгій горячцї люди часто забувають то, що робили перше. Нехай Бог хоронить тебе і твого жениха!

По тім повів старець дївчину до вітця, котрого товпа відлучила від неї і пішов назад улицею Максимилїяна. Він не заходив до Бертольда а пішов до свого бідного мешканя, щоби знов потонути в тій самій бідности, в якій він пережив цїле своє житє. Війшовши в компату, він сїв на крісло і знов та дивна усьмішка перебігла по єго устах.

— І так вкінци я дійшов до слави! — сказав до себе і дві великі слези покотили ся по єго зморщених лицях. Він закрив очи і пробовав заснути.

Коли пізно ночию війшов до комнати старця отець Лїлї, Вінтер вже був мертвий!

Бертольд Ляндзе нїяк не міг зрозуміти того, як він забув, що нарисував в часї ґорячки нові рисунки. Иногдї проявляв ся проблеск правди, але то підозрінє старав ся він заглушити в собі і похоронити на віки разом з смертию Вінтера. Тепер він великий артист, хоч многі говорять, що Бертольд обманув надії і ожиданя, які на него покладано.

На малім кладовищи над Ізарою стоїть невеликий хрест з написею „Християн Вінтер“. Лїлї приходить кождого дня на могилу старця поливати ової рожі.

Она приходить сама, бо єї улюблений жених, ставши звістним в артистичнім сьвітї, зрадив єї і вже давно забув о єї істнованю

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.